

ומאותו טעם עצמו, אסרו חכמים את כל הפסולות שנישאות לכהן באיסור, וכגון גרושה וחלוצה לכהן הדיוט.

איתמר: המכנסת שום לבעלה [הכניסה לו נכסי צאן ברזל, שהוא שם את ערכם בשעה שהכניסה אותם, ומקבל על עצמו בכתובתה, לשלם לה שומא זו כשימות או יגרשנה].

וכשגירשה בעלה, היו הכלים או הקרקעות שהכניסה עדיין קיימים:

היא, האשה **אומרת:** כלי שהכנסתי — אותם עצמם **אני נוטלת,** לפי הערך של החיוב שאתה התחייבת לי עבורם בכתובתי, ואיני נוטלת דמים.

הוא הבעל **אומר:** רק **דמים אני נוטן,** כמו שקבלתי עלי בשומא בחיוב כתובתך עבור נכסי צאן ברזל, ומאז הן באחריותי, ושלי הן, [רש"י], ואיני חפץ ליתן אותם עצמם.

הדין עם מי?

רב יהודה אומר: הדין עמה, ותטול כליה. (1) ב-10

ורבי אמי אומר: הדין עמו, ונותן לה דמים, ואינה נוטלת את הכלים.

ומפרשת הגמרא את טעמם:

רב יהודה אומר: הדין עמה, כי משום "שבח בית אביה" — דידה הוי!

שנישאת, אכן היו עבדיה אוכלים בתרומה, כיון דלא שויתה לנפשה חללה [לא היתה חללה].

ואילו השתא שויתה לנפשה חללה [הרי נעשתה חללה], ושוב אינה יכולה להאכיל את עבדיה בתרומה.

כלומר, שהיא לא תדע להבחין, שהחללות כשהיתה בבית בעלה אינה מונעת את העבדים מלאכול, אבל עכשיו שמכחה הם אוכלים, הרי החללות מונעת את עבדיה מלאכול.

ולפיכך אמרו חכמים שאף כשהיא אצל בעלה, שאין החללות פוסלתה מעיקר הדין, לא תאכל זו בתרומה.

ומפרשינו: **תינח אלמנה כהנת,** שפיר אתה אומר שאין עבדיה אוכלים בתרומת בעלה.

אבל **אלמנה בת ישראל — מאי איכא למימר!** ? מה הטעם שלא יאכלו עבדיה בתרומה מכח בעלה הכהן, שהרי לא תבוא להאכילם לאחר מיתה, כשחזרה להיות זרה ככל הזרות?!

ומשנינו: **באלמנותה — לא פליגי רבנן.**

היות ובאלמנה כהנת מן הראוי לגזור שלא יאכילנה בעלה, שוב לא חילקו חכמים, ואסרו אף את עבדי אלמנה בת ישראל שלא יאכלו בתרומה מכח בעלה הכהן.

1. לקמן בהמשך הסוגיא מבואר, שאף לרב יהודה אין הכלים שלה בלא שתעשה בהם גוביינא.

ודעת התוספות והתוספות ישנים והכי משמע גם מדברי הרמב"ן והרשב"א, שידענו כל זה

דרייהם ודברי הרמב"ן.

ואולם, מדברי רש"י שהביא את משנתנו כהוכחה שבת ישראל הניסת לכהן מאכלת את עבדיה בתרומה, משמע קצת שלא כדברי התוספות.

[יש סוברים שהוא שלה ממש, ויש אומרי שזכותה היא לגבותם.⁽²⁾

רבי אמי, שאמר הדין עמו, סבר, כיון דאמר מר, במשנתנו בענין העבדים שהכניסה לו בתורת נכסי צאן ברזל:

אם מתו העבדים שהכניסה לו כנכסי צאן ברזל — **מתו לו**, ואם הותירו העבדים לאחר שהושבחו או התייקרו — הותירו לו.

והואיל וחייב הבעל באחריותן — **יאכלו** העבדים בתרומתו של אדוניהם הכהן [וראה תוספת ביאור בהערות⁽³⁾].

אמר רב ספרא: מי קתני "והן שלו"?

והרי "הואיל וחייב באחריותן" הוא דקתני! ולעולם — לאו דידיה נינהו [וראה תוספת ביאור בהערות⁽⁴⁾].

ותמהינן: וכי כל היכא דחייב האדון באחריותן של העבדים, אכלי העבדים בתרומה? וכי משום שיש לבעל חיוב אחריות עליהם יאכלו העבדים בתרומה, והרי אינם שלו! וכיון ששנינו "עבדי צאן ברזל יאכלו", הרי למדת שדידיה נינהו.⁽⁵⁾

באחריותן יאכלו, אמר רב ספרא וכו'.

4. אין כוונת רב ספרא לומר, שהוכחת הגמרא היתה מלשון "הואיל וחייב באחריותן", כי זו אינה ראייה כלל, אלא אדרבה יותר משמע שאינם שלו; וכוונת הגמרא בהוכחתה היתה ממה שהעבדים אוכלים בתרומה [וכדמשמע המשך הגמרא], כי לא סברה הגמרא שעל ידי חיוב אחריות יוכל האדון להאכיל את עבדיו; ועל זה אמר רב ספרא: וכי אטו כתוב במשנה כי מטעם שהם שלו הרי הוא מאכילם, הרי אדרבה לשון המשנה הוא שחיוב האחריות הוא שמאכילה, כי סובר רב ספרא, שאף חיוב האחריות יש בכחו להאכיל את העבדים בתרומה.

5. א. ביאר הרשב"א [וראה גם בריטב"א], שקושיית הגמרא היא, ממה ששנינו: עבדי צאן ברזל של אלמנה וגרושה לכהן אוכלים בתרומה, והואיל ובאלו אי אפשר שיאכלו מכח האשה שהרי חללה היא; אבל משאר עבדי צאן ברזל שאוכלים בתרומה, אין להוכיח שדידיה נינהו, והואיל ואף אם תאמר: דידה נינהו, הרי אוכלים הם בתרומה, שהרי קנינו שקנה קנין — והקנין עצמו אוכל בתרומה — הרי אותו קנין שני

כבר בתחילת הסוגיא, ואינו חידוש שנתחדש בסוף הסוגיא; ואולם דעת הריטב"א [ראה דבריו ודברי הראשונים לקמן בהא דתניא כוותיה דרבי אמי], שמתחילה לא ידעה הגמרא שמחוסרת גוביינא היא, ראה שם.

2. כן הוא לדעת רוב הראשונים שזכרו בהערה לעיל, וכן מצינו לשון "דידה הוי" בסוף הסוגיא אף על כלים שהיא נוטלת משום שבח בית אביה וצריכה לשלם תמורתם.

3. לפי גירסת הספרים שלפנינו: נראה מדחייתו של רב ספרא, שראיית הגמרא היא ממה ששנינו: "הואיל וחייב באחריותן יאכלו", ומהמשך הגמרא נראה שהכוונה היא להוכיח ממה שאוכלים העבדים בתרומה, וכן נראה מדברי התוספות ישנים, כמבואר בהערה בהמשך הסוגיא.

ואולם בספר ישועות יעקב גרס: כיון דאמר מר: אם מתו מתו לו ואם הותירו הותירו לו, [כלומר: כיון שאתה אומר: "אם הותירו הותירו לו", על זה אין שייך לבוא מדין חיוב אחריות, אלא מתוך שהם שלו, ואינו חייב אלא המי החפץ]; לימא מסייע ליה: הואיל וחייב

והרי נהי, על אף דמחייב השוכר בגניבה ואבידה (8) —

כאונסיה, בכחשה ובפחיתת [רשב"א] דמיה — מי מחייב?! וכי חייב השוכר באחריות הבהמה אם תיאנס או תיכחש או שייפחתו דמיה, כשם שחייב הבעל בנכסי צאן ברזל?!

ואם כן, אין לך להוכיח ממשנה זו שאין חיוב אחריות כמו של הבעל בנכסי צאן ברזל מאכלת בתרומה; ויכולים אנו לומר שמשום חיוב אחריות הבעל אוכלים העבדים בתרומה, ולעולם נכסי צאן ברזל לאו דידיה נינהו.

הא — בעל שחייב באחריות נכסי צאן ברזל שלו — לא דמיה אלא לסיפא של אותה

והתנן במשנה במסכת תרומות, שחיוב אחריות של כהן על עבד או בהמה, אינו חשוב "קנין כספו" להאכילם בתרומה:

דתנן: ישראל ששכר פרה מכהן, הרי זה יאכילנה כרשיני תרומה. (6)

אבל כהן ששכר פרה מישראל, אף על פי שמזונותיה עליו [על הכהן] — הרי זה לא יאכילנה כרשיני תרומה! היות ולענין תרומה צריך שתהא הבהמה "קנין כספו", ובהמה זו אינה קנין כספו של השוכר הכהן, אלא של בעליה הזר [וראה תוספת ביאור בהערות(7)].

והוינן בה: ותסברא, וכי סבור אתה שראיה זו שהבאת, ראיה היא?!

אלא של כהנים, והרי הוא גולן, וראה מה שביאר שם, וכתב עוד: אי נמי, שנפלו לו מאבי אמו כהן.

7. התוספות פירשו שאיסור האכלתה בכרשיני תרומה הוא משום שעל ידי כך נהנה הזר בעל הבהמה "הנאה של כילוי" מן התרומה, והנאה כעין זו אסורה אף בתרומה שמותרת בהנאה.

ותוספות ישנים ותוספות הרא"ש, וכן הרע"ב ביארו: לא יאכילנה כרשיני תרומה, כיון שגוף הפרה לישראל, דכתיב: וכהן כי יקנה נפש קנין כספו, נפש אפילו נפש בהמה במשמע, ואמר רחמנא: קנין כספו דכהן ליכול בתרומה, קנין כספו של ישראל לא ליכול בתרומה, [לשון הרע"ב]. וראה מה שכתב רש"י בעבודה זרה טו א ד"ה לא יאכילנה.

8. מחלוקת תנאים היא, אם דין השוכר כשומר שכר החייב בגניבה ואבידה, או דינו כשומר חנם

אוכל בתרומה, וכפי שנתבאר בגמרא לעיל בעמוד א.

ב. מבואר מן הסוגיא, שלמאן דאמר "דידה נינהו", אף מחיים דידיה נינהו, שהרי משנתנו אינה מדברת לאחר מיתת הבעל או אחר גירושי האשה; וראה היטב בתוספות ד"ה עבדי בסופו.

ג. הקשו בתוספות ישנים: הרי לכולי עלמא — בין לרבי אמי בין לרב יהודה — מחוסרת גוביינא היא, ועד שלא תגבה ברשותו הם; וכיון שכן למה לא יאכילם הבעל בתרומה עד שתגבה אותם ממנו?!

ד. בריטב"א לקמן בהמשך הסוגיא, כתב — על פי שיטתו, שלא נתחדשה סברא זו ד"מחוסרא גוביינא" אלא בסוף הסוגיא [כפי שהובא לעיל בהערה] — שאכן לפי מסקנת הגמרא מתבאר המשנה לענין תרומה כפשוטה.

6. רש"י בעבודה זרה טו א הוקשה לו, איך מאכילה ישראל כרשיני תרומה שאינם שלו

משנה בתרומות:

ישראל ששם [ש"ן ימנית] **פרה מכהן** [קיבל על עצמו אחריות הפרה אף מאונס, כחש ופחת דמים⁽⁹⁾], **לא יאכילנה כרשיני תרומה**, דכשלו הן חשובים ולא של הכהן.

אבל כהן ששם פרה מישראל, יאכילנה כרשיני תרומה, דכשלו הם חשובים.

הרי למדת: כל שנתחייב באחריות גמורה, הרי זה מאכילם בתרומה, והכי נמי יש לפרש במשנתנו, ומכל מקום לאו דידיה נינהו.

יתוב [אחרונים, ישבו] **רבה ורב יוסף בשלהי פירקיה דרב נחמן** [לאחר דרשת רב נחמן], **ויתבי וקאמרי** [ישבו ואמרו]:⁽¹⁰⁾

תניא כוותיה דרב יהודה, ותניא כוותיה דרבי אמי.

תניא כוותיה דרבי אמי שנכסי צאן ברזל כשלו הם חשובים, ועל כרחך שאם באה ליטול כליה אין הדין עמה:

אמרה תורה: וכי יכה איש את עינו עבדו או את עין אמתו ושחתה לחפשי ישלחנו תחת עינו. ואם שן עבדו או שן אמתו יפיל לחפשי ישלחנו תחת שנו.

עבדי צאן ברזל — יוצאין בשן ועין לאיש.

שאם הבעל הוא זה שחבל והוציא את השן או את העין של העבד, הרי הוא יוצא לחרות.

אבל לא לאשה, שאם האשה היא שחבלה בהם, אין הם יוצאים לחרות.

ומוכח שעבדי צאן ברזל הם של הבעל, וכדעת רבי אמי [וראה תוספת ביאור בהערות⁽¹¹⁾].

תניא כוותיה דרב יהודה, שהדין עמה:

דתניא: אשה המכנסת שום לבעלה [נכסי צאן ברזל, הנישומים בכתובתה] —

אם רצה הבעל למכור את הנכסים — לא ימכור, כדי שאם יגרשנה תוכל ליטול כליה, וכדעת רב יהודה.

ולא עור, אלא אפילו הכנים לה הבעל שום משלו, שהוא זה שהביאם, וקיבלם על עצמו כמו נכסי צאן ברזל, אף בנכסים האלו, **אם רצה הבעל למכור את הנכסים — לא ימכור!**

ומשום שאף בנכסים אלו זכותה של האשה ליטול את אותם כלים שהוא הכניס, על אף שבהם אין לה את טענת הזכות לקבל "שבח בית אביה".

9. בראשונים יש גירסא: **ויתבי וקאמר**, והיינו שרב נחמן הוא שאמרה. שהלכה כמותו, תוספות.

10. התוספות כתבו שאסור לעשות כן משום איסור ריבית, ולפיכך פירשו: ישראל ששאל פרה מכהן.

11. כתבו התוספות, שמן הרישא של הברייתא "עבדי צאן ברזל יוצאים בשן ועין לאיש", אין להוכיח כדעתו של רבי אמי, כי בדין זה מודה אף רב יהודה, שהרי לענין תרומה מודים כולי עלמא שהם אוכלים בתרומה, ומשום שאף לרב

אמר תמה ליה רבא ליה רבא לרב נחמן: והתניא כוותיה דרבי אמי, וכפי שהביאה הגמרא לעיל?!

ומשני ליה רב נחמן: אף על גב דתניא כוותיה דרבי אמי, מסתברא טעמא דרב יהודה, משום "שבח בית אביה".

החיא איתתא, דעיילה ליה לגברא איצטלא דמילתא בכתובתה [אשה אחת הכניסה בגד של משי כנכסי צאן ברזל בכתובתה]. שכיב [מת] בעלה. שקלוה יתמי, ופרסיה אמיתנא [נטלו היתומים את האיצטלה ופרסו אותה על המת]. ותכריכים של מת אסורים בהנאה. (14)

מכרו שניהם, הבעל או האשה, את נכסי צאן הברזל לפרנסה [למזונות⁽¹²⁾] —

זה היה מעשה לפני רבן שמעון בן גמליאל, ואמר: הבעל מוציא מיד הלוקחות.

כלומר: לא מיבעיא שכשמכר הוא בלא דעתה ומת או גירשה, שהיא מוציאה מיד הלוקחות את כליה, אלא אפילו הוא מוציא מיד הלוקחות מיד, דבשעת מכירה לאו מכירה ודאית היא שמא ימות בחייה ונמצאת מכירתו בטילה, [רשב"א בהבנת רש"י]; וכשהיא מכרה, ודאי מוציא הבעל שהרי שלו הוא. (13)

אמר רבא אמר רב נחמן: הלכה כרב יהודה.

13. לשון רש"י הוא: לא מיבעיא דאם מכר הוא בלא דעתה ומת או גירשה, דהיא מוציאה מיד הלוקחות, אלא אפילו מתה היא הוא מוציא מיד הלוקחות דמכירה לאו מכירה הוא; והרשב"א הביא משמו: דבשעת מכירה לאו מכירה ודאית היא שמא ימות בחייה ונמצאת מכירתו בטילה. וכתב עוד הרשב"א, כי מה שכתב רש"י "אלא אפילו מתה היא הוא מוציא מיד הלוקחות, אין כוונתו שאינו מוציא מיד הלוקחות אלא כשמתה היא, אלא אפילו כשמתה היא, הבעל מוציא מיד הלוקחות, ראה שם. והרשב"א תמה עליו: נמצא לפי דבריו שהבעל מבטל לכשירצה והאשה אינה יכולה לבטל אלא משעה שתבוא לגבות, וזה דחוק מאד, יציבא בארעא וגיורא בשמי שמיא, הוא מבטל מיד מחמת זכותה, והיא אינה יכולה לבטל עד שעת גוביינא?! וביאר שם הענין באופן אחר.

14. תכריכי המת איסורי הנאה הן כהקדש, שלמד בגזירה שוה "שם — שם" מעגלה

יהודה חשובים העבדים "קנין כספו" של הבעל מחמת חיוב אחריות של הבעל, ואם כן מטעם זה חשוב העבד "עבדו" של הבעל, ויוצא הוא לחירות אם הכהו הבעל; ועוד, שהרי מחוסרת גוביינא היא, ראה בדבריהם.

וביאור ראיית הגמרא היא מן הסיפא: "אבל לא לאשה", שדין זה תלוי במחלוקתם של רבי אמי ורב יהודה, ולדעת רבי אמי אין הם יוצאים לחירות אלא בהכאתו של בעל, וכמבואר בבביתא, ואילו לדעת רב יהודה הרי הם יוצאים לחירות אף בהכאתה של האשה, [וראה עוד מה שהוסיפו בזה; וראה מהרש"א וקרן אורה שנחלקו בהבנת דבריהם].

ואולם דעת הרמב"ן הרשב"א והריטב"א [ותוספות עצמם בבבא קמא פט ב ד"ה מאי], שהראיה היא ממה שיוצא לאיש, ודחו קושייתם השניה של התוספות, כל אחד על פי דרכו; וקושייתם הראשונה של התוספות לא הזכירו כלל.

12. לאו דוקא למזונות, אלא שאין אדם מוכר כלי תשמישיו אלא למזונות, רש"י.

ברשותה] אלא רק "שעבודא בעלמא" יש לה על האיציטלא!

והראיה שעדיין אין האיצלה שלה [או שאין היא עדיין ברשותה, שהרי אילו מיוגניב] אם האיציטלא היתה נגנבת מהיתומים] וכי לאו יורשים חייבים לשלומי] האם לא היה מוטל חיוב על היתומים לשלם לה את האיציטלא?!

כי אם תמצי לומר שכבר הם ברשותה, אף בלי גוביינא, אם כן, למה לא פקע מיד בשעת המיתה חיוב האחריות שיש לבעל.

וכיון דאילו מיוגניב — יורשין חייבים לשלומי, הרי ברשותיהו של יורשים קיימי, (15) עד שתגבה אותה מהם.

וכיון שאיציטלה ברשות היתומים היא, בא ה"הקדש" שהקדישוהו היתומים [דהיינו, איסור ההנאה שהחילו היתומים על החפץ], ומפקיע את שעבוד האשה מן האיציטלא, ונותנים היורשים את דמי האיציטלא (16).

אמר רבא: קנייה מיתנא, "קנהו" המת לאיציטלה, מחמת היתומים שפרסוה עליו, וכאילו שלו היא!

כלומר, מתוך שפרסוה היתומים לאיציטלה על המת — הרי היא נאסרת בהנאה.

ואין זה נחשב כאדם האוסר על חבירו דבר שאינו שלו, שאין בכוחו לאוסרו.

אמר תמה ליה נאנאי, בריה דרב יוסף, בריה דרבא, לרב כהנא:

והאמר רבא אמר רב נחמן: הלכה כרב יהודה, שאמר שהאיציטלה הוא של האשה ולא של היתומים, ואיך יכולים היתומים לאסור בהנאה את הבגד שאינו שלהם?!

אמר ליה רב כהנא לנאנאי: מי לא מודה רב יהודה דאף על גב שהדין עמה, מכל מקום בגד זה עדיין מחוסר גוביינא הוא! וכל עוד שלא גבתה את האיציטלא מהיתומים אין האיציטלה שלה [או אין היא נחשבת

ערופה. כתיב במיתת מרים "ותמת שם מרים", וכתיב בעגלה ערופה "וערפו שם את העגלה בנחל". ועגלה ערופה אסורה בהנאה.

15. רש"י. כן היא הגירסא ברי"ף ברשב"א וברא"ש, ונתבארה כפי שפירשה רש"י והרשב"א; וכתב הערוך לנר, שמרש"י משמע נמי שהוא גורס כן, ותמה, מי השמיט דברים אלו מן הגמרא.

16. פירוש: ולכן חל איסור ההנאה שעשו היתומים, אבל אם לא היינו אומרים שהוא מפקיע מידי שעבוד, היה שעבודה של האשה מונע בעד היתומים מלאסור את החפץ בהנאה;

וכן בשלשת הדברים שמביאה הגמרא, אם לא שאנו אומרים: "חמץ מפקיע מידי שעבוד", היה השעבוד מונע מן ההקדש לחול, ולא היה חל איסור החמץ כי היה נחשב כחמץ של גוי שאינו נאסר בהנאה, וכן לא היה חל השחרור ששחרר בעל השור את שורו.

ובביאור ענין "מפקיע מידי שעבוד", נסתפקו בו האחרונים, האם הכוונה היא, שדברים אלו אכן מפקיעים את השעבוד המונע בעדם מלחול [וכפי שמשמע מפשטות לשון רש"י], ומתוך כך הם חלים; או כוונת הדברים היא, שאין בכח שעבודה של האשה מלמנוע בעד היתומים מלאסור את החפץ בהנאה, אף שעל ידי כך יימנע ממנה מלגבות את שעבודה.

ששנינו במשנתנו בענין נכסי צאן ברזל: "ואם הותירו הותירו לו". ונמצא, שאין הוא חייב לתת לה מתוך האלפיים אלא אלף זוו, כפי שהיה ערך הנכסים בשעה שהכניסתם לו

—

אחד מן הכלים שהכניסה, השוה היום אלף זוו — האשה נוטלתו בכתובתה, כתשלום האחריות על נכסי צאן ברזל שקיבל על עצמו בעלה בכתובתה.

ואחד מן הכלים שהכניסה, דהיינו, הכלי השני גם שוה אלף זוו, אך הוא יתר על החוב שחייב לה בעלה — יש לה לאשה זכות, שתהא נותנת דמים לבעלה כפי ערכו של הכלי השני, ותהא נוטלתו, על כרחו של בעלה, מפני "שבח בית אביה".

ומקשינן: מאי קא משמע לן רב יהודה במימרא זו?!

האם את הדין ש"שבח בית אביה" — רידה הוי, שזכאית היא ליטלו בתשלום?!

והא אמרה רב יהודה חדא זימנא [הרי כבר אמרה רב יהודה, לעיל]?!?

ומשנינן: מהו דתימא: הני מילי — שהיא זכאית ליטול כליה משום "שבח בית אביה"

ומפרשת הגמרא: רבא, שאמר מתוך שמחוסרת גוביינא היא, חל ההקדש, ופקע שעבוד האשה — לטעמיה [לשיטתו] הוא!

א-טו דאמר רבא: הקדש, חמין, ושחרור מפקיעין מידי שעבוד.

הקדש מפקיע מידי שעבוד: כגון אם עשה שורו "אפותיקי" לבעל חובו, והקדישו למזבח, שהוא קדושת הגוף, פקע שעבודו של בעל חובו.⁽¹⁾

חמץ מפקיע מידי שעבוד: כגון מי שעשה את חמצו אפותיקי לבעל חובו גוי, והרי הוא מונח בידו של הישראל, ובאו שש שעות של ערב הפסח, פקע שעבוד הגוי, הואיל ולא היה החמץ שייך ממש לגוי, ולכן, חייב הישראל לבערו.⁽²⁾

שחרור מפקיע מידי שעבוד: כגון עשה עבדו אפותיקי לחבירו, ושחררו, הרי הוא משוחרר, ופקע שעבודו של המלוה.

אמר רב יהודה: אשה שהכניסה לו לבעלה, בתורת נכסי צאן ברזל, שני כלים בשווי אלף זוו, ושבחיו הכלים, ועמדו על ערך של שני אלפים זוו.

ואתו הרווח של היוקר שייך לבעל, וכמו

חובו דינר נוסף כדי לפדות מיד ההקדש, ובא הבעל חוב ונוטל את הנכסים לכיסוי חובו.

2. שם. ולדעת רבא, מה ששנינו בפסחים שהחמץ מותר בהנאה לאחר הפסח, ואין הוא אסור בהנאה כשאר חמץ של ישראל שעבר עליו הפסח, מיירי שנתנו ישראל בבית הגוי, שאינו חייב לבערו ואינו נאסר, כיון שאינו מחוסר גוביינא.

1. רש"י לעיל מו א, ביאר שהפקעת השיעבוד היא דוקא על ידי הקדשתו בקדושת הגוף למזבח, אבל קדושת דמים, לא מפקיעה את השיעבוד. וכפי ששנינו בערכין, במי שהקדיש את נכסיו והיו עליו כתובת אשה ובעל חוב, שאין ההקדש חל מעיקר הדין, הואיל והנכסים משועבדים. אולם גזרו חכמים שיפדו הבעלים את ההקדש בדבר מועט, ואם אין לו ללוה אותו דבר מועט כדי לפדותו, מוסיף ומלוה לו בעל